

RECENSION

Peter Stormare i *Varg* Foto: Aina Bye

Varg

Originaltitel: **Varg**

Regi: **Daniel Alfredson**

Producent: **Anita Oxburgh**

Manus: **Kerstin Ekman**

Foto: **Jörgen Persson**

Roller: **Peter Stormare, Robin Lundberg, Rolf Degerlund, Marie Delleskog, Gustav Kling, Inga Sarri, Svante Martin m fl**

Sverige 2008

Längd i tid: **1 tim 35 min**

Censur: **tillåten från 7 år**

Distributör: **AB Svensk Filmindustri**

Som filmberättelse är Daniel Alfredsons *Varg* (manus Kerstin Ekman) väldigt enkel. Närmast en filmad novell. Synopsiset kunde ha skrivits på baksidan av en krognota från Luleå stadshotell: enstörig men tuff man (Klemens) bor i en koja, en yngre brorson (Nejla) beundrar honom, vill leva hans renuppfödarliv och inte gå i skola. Varg slår till mot renhjörd, varg jagas och dödas (av brorsonen), samhället slår till, ty vargen är fridlyst. Enstörig man bedyrar sin oskuld utan att branda brorsonen, men hur ska det gå? I periferin finns broderns hustru, som ständigt är nervös och vrider sina händer, en genom åren och i alla möjliga sammanhang återkommande schablon.

Detta korthuggna referat låter kanske ana att det är en dålig film. Det är det inte alls. Det är en enkel film, men med ett fantastiskt foto (Jörgen Persson) där fjällskapet och framvällande renhjördarna

skildras i hisnande vackra bilder, och framför allt med en Peter Stormare i högform. Här har han kommit hem. *Varg* är Peter Stormares film, inför hans utstrålning förvandlas alla till statister. Här visar den gamle Bergmaneleven Stormare att han är en skådespelare i världsklass. Det går inte att föreställa sig någon annan i den rollen, då hade själva enkelheten i berättelsen framträtt på ett fatalt vis och filmen rasat ihop som ett korthus.

För *Varg* är ju en film som inte på minsta vis problematiserar vargfrågan. Den håller sig stadigt i en idémässig mittfåra utan att provocera. Ett brott har begåtts och brott ska bestraffas - fast indirekt skuldbelägger den ändå idioterna i riksdagen som skapat en lagstiftning som inte tar hänsyn till rensköternas levnadsvillkor. Istället för att försöka nyansera den debatten kommer fokus helt att ligga på detta enkla: ska brorsonen ta på sig det hela eller ska han låta Klemens ta fängelsestraff och böter?

Samtidigt måste sägas att *Varg* är en av de mest stilsäkra svenska filmerna på länge, här finns en tung seriositet i allt, långt från rätt fördomsfulla Pistvaktsskojerier. Rent visuellt och psykologiskt utgör *Varg* också en befriande avvikelse från den kitschiga etnoexotism som under många år präglade den svenska filmens utflykter till norrländsk vildmark, med Rolf Husbergs *Laila* från 1958 som peko-ralets högsta stadium. Varg känns som en något av en återgång till den robustare vildmarksromantik som odlades av Victor Sjöström i den svenska filmens barndom. Den är värd stor publik och kommer med all sannolikhet att uppskattas i Tyskland.

Gunder Andersson